

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 2. septembar 2024. godine
Br. Ref.: RK 2519/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI67/23

Podnosilac

Ejup Koci

**Ocena ustavnosti rešenja C.br. 84/2022 Osnovnog suda u Mitrovici
od 23. novembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radmir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Ejup Koci, sa prebivalištem u selu Poljance, opština Srbica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja [C.br. 84/2022] Osnovnog suda u Mitrovici, od 23. novembra 2022. godine, koju je primio 28. novembra 2022. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti rešenja [C.br. 84/2022] Osnovnog suda u Mitrovici, od 23. novembra 2022. godine, kojem su podnosiocu zahteva navodno povređena prava zagarantovana članovima 3 i 24. [Jednakost pred zakonom], stavovi 1 i 3 člana 21. [Opšta načela] 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] 32. [Pravo na pravno sredstvo], 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima], 46. [Zaštita imovine], 54. [Sudska zaštita prava], 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15. dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) se poziva na odredbe navedenog Poslovnika, koji je stavio van snage Poslovnik o radu br. 01/2018 Ustavnog suda. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u slučajevima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 21. marta 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.
7. Dana 31. marta 2023. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI67/23 imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca, dok je odlukom KSH.KI67/23 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka - Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban, (članovi).
8. Dana 4. aprila 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva registraciji zahteva. Istog dana, kopija zahteva je poslata Osnovnom sudu u Mitrovici.
9. Dana 3. avgusta 2023. godine i 20. februara 2024. godine, podnosilac zahteva je zatražio ubrzanje odlučivanja u vezi sa njegovim zahtevom.
10. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi položio je zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo svoj mandat u Sudu.
11. Dana 17. jula 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Sud ističe da podnosilac zahteva podnosi zahtev Sudu po šesti (6) put. Isti je prethodno podneo zahteve KI109/17, KI161/18, KI64/19, KI104/20 i KI183/21. Gore navedeni zahtevi, uključujući i aktuelni zahtev KI67/23, obuhvataju nadoknadu imovine na kojoj je izgrađen međuopštinski put. Konkretnije, predmetna stvar se odnosi na postupke eksproprijacije dve katastarske parcele P-72015036-00358-1 i P-72015036-00354-0, KO-Srbica, za potrebe izgradnje puta Srbica-Vučitrn, putni segment Poljance-Vučitrn, put čija je izgradnja završena 2006. godine. Predmetne nepokretnosti su prvobitno bile upisane na ime oca tužilaca, dok nisu upisane na ime pokojne majke H.K. rešenjem [T.br.58/85] od 06. decembra 1985. godine. Od 27. aprila 2018. godine, parcele su upisane na ime podnosioca zahteva A.K i M.K.

i. Sažetak činjenica iz prvog zahteva (I) KI109/17

13. Dana 14. juna 2010. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev vlastima opštine Srbica, preko kojeg je tražio vraćanje imovine i nadoknadu štete.
14. Dana 21. juna 2010. godine, predsednik opštine Srbica je poslao slučaj na dalje razmatranje Direkciji za geodeziju, katastar i imovinu.
15. Dana 11. oktobra 2010. godine, rešenjem broj 02/464-584 Direkcija za geodeziju, katastar i imovinu je odbila zahtev podnosioca zahteva za naknadu nepokretnosti zbog nenadležnosti. Shodno tome, Direkcija za geodeziju, katastar i imovinu je obavestila podnosioca zahteva da se isti obrati Vladi Republike Kosovo, pošto je u njenoj nadležnosti da odlučuje o eksproprijacijama u vezi sa izgradnjom međuopštinskih puteva.
16. Dana 17. avgusta 2011. godine, zajedno sa braćom A.K i M.K, podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev Opštinskom sudu u Srbici, protiv prvotuženog, Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (u daljem tekstu: Ministarstvo za infrastrukturu) i drugotuženog, opština Srbica, radi ostvarivanja naknade za parcele koje su korišćene za izgradnju puta Srbica-Vučitrn, deonica puta Poljance-Vučitrn.
17. Dana 25. septembra 2012. godine, Opštinski sud u Srbici je rešenjem [C.br. 0355/2011] proglasio sebe nenadležnim i predmet uputio Vrhovnom sudu Republike Kosovo na dalje postupanje.
18. U međuvremenu je izvršena reorganizacija sudova u skladu sa Zakonom br. 03/L-199 o sudovima (izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-171 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-199 o sudovima), i predmet podnosioca zahteva je upućen na tretiranje Osnovnom sudu u Prištini, Odeljenje za upravne poslove.
19. Dana 27. februara 2015. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem A.br. 1342/2012, razmotrio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i zatražio od njega da: i) precizira tužbeni zahtev; ii) navede tačno koji je upravni organ tužen; kao i iii) navede upravni akt koji osporava. Predmetni sud je konstatovao da je podnosilac zahteva u tužbenom zahtevu naveo da je predmet spora u njegovom slučaju „*povraćaj nepokretne imovine i naknada štete*“, dok se u referatu tužbe govori o postupku eksproprijacije, što tužbeni zahtev čini nejasnim, a samim tim i nadležnost suda u ovom slučaju“.
20. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je dopunio tužbeni zahtev i podneo ga Osnovnom sudu u Prištini. Nakon razmatranja tužbenog zahteva, navedeni sud se zahtevom obratio Apelacionom sudu, da odluči koji Sud ima predmetnu i mesnu nadležnost za rešavanje ovog pravnog pitanja.

21. Dana 23. aprila 2015. godine, Apelacioni sud je rešenjem AA. br. 1/2015, odredio Osnovni sud u Mitrovici (ogranak u Srbici) kao nadležnog suda za rešavanje predmeta podnosioca zahteva.
22. Dana 14. marta 2016. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem C.br. 145/2015 obustavio parnični postupak, dok se ne reši pitanje nasleđa u vezi sa parcelama koje su bile predmet slučaja. Podnosilac zahteva je uložio žalbu na ovo rešenje Apelacionom sudu.
23. Dana 8. septembra 2017. godine, Podnosilac zahteva je podneo prvi zahtev [KI109/17] Sudu, kojim je tražio ocenu odugovlačenja postupka za odlučivanje u spornom predmetu [C.br. 0355/2011], u vezi sa korišćenjem dve parcele za izgradnju međupštinskog puta Srbica-Vučitrn. Podnosilac zahteva je pred Ustavnim sudom tvrdio da su mu državni organi povredili prava zagarantovana članovima 22. [Direktna primjena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 23. [Ljudsko dostojanstvo] i 46. [Zaštita imovine] Ustava, kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje], u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP-a. Pošto se predmet bio u Apelacionom sudu na razmatranje, Sud je od potonjeg zatražio informacije o statusu predmeta. Dana 15. novembra 2017. godine, Apelacioni sud je obavestio Sud da: „...za ovaj predmet br. C. br. 0355/11, rešenjem od 25. septembra 2012. godine, Opštinski sud u Srbici se proglašava nenadležnim. Zatim predmet prelazi u nadležnost Osnovnog suda u Prištini, Odeljenje za upravne poslove. Ovo odeljenje traži dopunu tužbe, a zatim traži utvrđivanje nadležnosti. Apelacioni sud Kosova sa AA. br. 1/15 od 23. aprila 2015. godine imenuje Osnovni sud u Mitrovici - Ogranak Srbica za odlučivanje, i predmet ovde dobija broj C. br. 145/15, i o tome je odlučeno rešenjem od 14. marta 2016. godine. Zatim imamo žalbu na ovo rešenje i predmet se sada nalazi kod nas na odlučivanje pod brojem Ac. br. 2176/2016“. Dana 30. maja 2018. godine, Sud je proglasio zahtev podnosioca zahteva neprihvatljivim, zaključujući da nije dovoljno dokazao svoju tvrdnju o povredi prava na sudsku odluku u razumnom roku.

ii. Sažetak činjenica iz drugog zahteva (II) KI161/18

24. Dana 7. februara 2018. godine, Apelacioni sud je rešenjem Ac. br. 2176/2016, odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i u potpunosti potvrdio rešenje [C. br. 145/2015] Osnovnog suda u Mitrovici, od 14. marta 2016. godine.
25. Protiv navedenog rešenja, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu, zbog pogrešne primene materijalnog i procesnog prava.
26. Dana 4. maja 2018. godine, Vrhovni sud je doneo rešenje Rev. br.105/2018, kojim je odbacio kao nedozvoljen zahtev za reviziju, sa obrazloženjem da se prema stavu 1. člana 228. Zakona o parničnom postupku ne može podneti zahtev za reviziju protiv rešenja Apelacionog suda.
27. Dana 22. oktobra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo drugi zahtev [KI161/18], kojim je tražio ocenu ustavnosti rešenja [Rev. br. 105/2018] Vrhovnog suda, sa tvrdnjom da su mu redovni sudovi povredili prava zagarantovana članovima: 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 46. [Zaštita imovine], 54. [Sudska zaštita prava], 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda], Ustava, kao i člana 6. [Pravo na pravično suđenje] i člana 1. Protokola br. 1 EKLJP-a. Dana 23. jula 2019. Godine, Sud je proglasio zahtev neprihvatljivim zbog podnošenja istog van roka od četiri (4) meseca. Dana 6. juna 2019. Godine, Sud je proglasio zahtev podnosioca zahteva neblagovremenim, jer isti nije podnet u skladu sa zahtevima člana 49. Zakona i pravila 39. (1) (c) Poslovnika o radu.

iii. Sažetak činjenica iz trećeg zahteva (III) KI64/19

28. Dana 27. aprila 2018. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem [CT.br. 33/2018] proglasio za naslednike nepokretnosti podnosioca zahteva i njegovu braću A.K. i M.K.
29. Dana 17. maja 2018. godine, podnosilac zahteva je od Osnovnog suda u Mitrovici zatražio nastavak postupka prekinutog rešenjem [C.br. 204/2015]. Podnosilac zahteva je ovaj zahtev ponovio 4. juna i 14. avgusta 2018. godine.
30. Dana 11. februara 2019. godine, Osnovni sud u Mitrovici je presudom [C.br. 145/2015], (i) odobrio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i njegove braće A.K i M.K; (ii) potvrdio da je prvotuženi, Ministarstvo infrastrukture, tokom realizacije projekta međupštinskog puta (R105) Poljance-Vučitrn 2003. godine, bez sprovođenja elaborata za eksproprijaciju oduzelo nepokretnosti tužilaca sa parcela P-72015036 -00358-1 u KO-Srbica, u površini od 1032 m², a sa ove parcele je površina od 166 m² pokrivena nabacanim zemljištem, u ukupnoj površini od 1198 m²; (iii) obavezao tuženog da tužiocima za evidentiranu nepokretnu površinu nadoknadi iznos od 11.980 evra, uključujući zakonsku kamatu, (iv) odbio kao neosnovan tužbeni zahtev protiv drugotuženog, Opštine Srbica, u odsustvu pasivnog legitimiteta.
31. Dana 6. marta 2019. godine, podnosilac zahteva je Osnovnom sudu u Mitrovici podneo zahtev za ispravku presude [C.br. 145/2015], tvrdeći da je pogrešno obračunata šteta. Podnosilac zahteva je tvrdio da, pošto nije dobio odgovor od Osnovnog suda u Mitrovici, uložio žalbu na presudu Apelacionom sudu.
32. Dana 7. februara 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovio zahtev od 17. maja 2018. godine za ubrzanje postupka.
33. Dana 25. februara 2019. godine, Osnovni sud u Mitrovici je obavestio podnosioca zahteva da je predmet [C.br. 204/2015] u postupku i da je isti registrovan pod novim brojem [C.br. 256/2018].
34. Dana 17. aprila 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo treći zahtev [KI64/19] Ustavnom sudu, kojim je tražio ocenu ustavnosti rešenja C.br. 204/2015 Osnovnog suda u Mitrovici, tvrdeći povredu njegovih ustavnih prava. Međutim, isti je 26. jula 2019. godine zatražio od Suda da se njegov zahtev povuče sa spiska predmeta za razmatranje. Dana 25. septembra 2019. godine, Sud je usvojio njegov zahtev za povlačenje, ocenivši da nema razloga ni javnog interesa za nastavak razmatranja ovog zahteva.

iv. Sažetak činjenica iz četvrtog zahteva (IV) KI104/20

35. Dana 4. aprila i 21. juna 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovo zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici da ubrza razmatranje predmeta [C.br. 256/2018].
36. Dana 9. jula 2019. godine, Osnovni sud u Mitrovici je održao pripremnu sednicu, koja je bila odložena zbog nedostatka adrese protivne stranke, tražeći od podnosioca zahteva da u roku od 15 dana dostavi tačnu adresu protivne stranke, kako bi se omogućilo slanje poziva za učešće na sednici.
37. Dana 15. jula 2019. godine, podnosilac zahteva je od Osnovnog suda u Mitrovici zatražio izdavanje sudske potvrde, putem koje bi se obezbedila tačna adresa protivne stranke.
38. Dana 29. oktobra i 11. novembra 2019. godine, podnosilac zahteva je od Osnovnog suda u Mitrovici ponovo zatražio informacije o toku postupka [C.br. 256/2018].

39. Dana 23. januara 2020. godine, Osnovni sud u Mitrovici je obavestio podnosioca zahteva da se predmet [C.br.256/2018] razmatra prioritarno i da će uskoro biti zakazano ročište u vezi sa ovim predmetom.
40. Dana 4. februara 2020. godine, Osnovni sud u Mitrovici je zatražio od podnosioca zahteva da precizira i dopuni tužbeni zahtev u subjektivnom smislu.
41. Dana 19. februara 2020. godine, Policija Republike Kosovo je dostavila Osnovnom sudu u Mitrovici podatke o adresi protivne stranke.
42. Dana 21. februara 2020. godine, Podnosilac zahteva je podneo žalbu Sudskom savetu Kosova; Osnovnom sudu u Mitrovici, i sudiji predmeta A.M., zbog odugovlačenja postupka u vezi sa odlučivanjem parničnog predmeta [C.br. 256/2018], tražeći, između ostalog, i izuzeće sudije A.M. od razmatranja njegovog predmeta.
43. Dana 22. juna 2020. godine, Osnovni sud u Mitrovici je naložio podnosiocu zahteva da plati sudsku taksu u iznosu od dvadeset (20) evra, u ime njegovog zahteva od 21. februara 2021. godine za izuzeće sudije A.M od predmeta, obavestivši ga da će se u slučaju neplaćanja takse zahtev smatrati povučenim.
44. Dana 2. jula 2020. godine, predsednik Osnovnog suda u Mitrovici je obaveštenjem [GJA br. 5/20] obavestio podnosioca zahteva da će njegov se predmet [C. Br. 256/2018] ponovo vratiti na obrađivanje kod sudije A.M, jer isti nije platio sudsku taksu.
45. Dana 13. jula 2020. godine, podnosilac zahteva je u svom pismu upućenom Osnovnom sudu u Mitrovici, između ostalog, naglasio: „Prema ovoj oceni predsednika suda, koja nije zakonita jer isti nema zakonski osnov za takvu ocenu, prema članu 46 Pravilnika [br. 02/2020] od 8. jula 2020. godine, koji se zasniva na Zakon br. 06/L-054, jer prema njemu „obaveštenje“ ne stvara pravne posledice za tužioca, tim pre što zahtev nije bio upućen predsedniku, već Osnovnom sudu u Mitrovici, dodajući da preostaje na sudiji predmeta da odluči da li će dalje postupiti u predmetu ili će zahtev podneti predsedniku OSM za samo-povlačenje“.
46. Dana 21. septembra 2020. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac.nr.1933/2019] (i) usvojio žalbu podnosioca zahteva; (ii) poništio presudu Osnovnog suda u Mitrovici od 11. februara 2019. godine i (iii) vratio predmet na ponovno odlučivanje. U obrazloženju rešenja se ističe: „[...] Apelacioni sud ocenjuje da je pobijana odluka doneta uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 182. stav 2, tačka n ZPP-a, za koje povrede se drugostepeni sud stara po službenoj dužnosti [...].“
47. Dana 28. septembra 2020. godine Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem [C.br. 256/2018], odlučio da se podnosilac zahteva oslobodi od plaćanja sudske takse.
48. Podnosilac je 30. juna 2020. godine podneo Ustavnom sudu četvrti zahtev [KI104/20], kojim je tražio ocenu odugovlačenja postupka povodom odluke pobijanog predmeta [C.br. 256/2018] od strane Osnovnog suda u Mitrovici. Dana 22. marta 2021. godine, Sud je proglasio zahtev podnosioca zahteva neprihvatljivim, navodeći da je Osnovni sud u Mitrovici bio aktivan, da nije ćutao i da je preduzeo procesne radnje za slučaj podnosioca zahteva. Iz ovih razloga, njegov navod o povredi prava na donošenje sudske odluke u razumnom roku, po ustavnim osnovama, proglasio je očigledno neosnovanim.

v. Sažetak činjenica iz petog zahteva (V) KI183/21

49. Dana 29. septembra 2020. godine, sudija A.M podneo je predsedniku Osnovnog suda u Mitrovici zahtev za njegovo isključenje iz razmatranja predmeta [C.br. 256/2018], po zahtevu podnosioca zahteva.
50. Dana 8. oktobra 2020. godine, predsednik Osnovnog suda u Mitrovici je rešenjem [GJA.br. 5/2020] usvojio zahtev sudije A.M, i dodelio predmet sudiji B.F., sudiji Osnovnog suda u Mitrovici, Ogranak u Vučitrnu. U obrazloženju rešenja se ističe, „...imajući u obzir sumnju [podnosioca zahteva] koji je sam formirao ubeđenje, predlaže predsedniku suda da uzme u obzir navode [podnosioca zahteva] radi otklanjanja sumnje, stoga, na osnovu odredaba člana 67. stav (g) ZPP-a smatra da su ispunjeni uslovi za izuzeće od ovog predmeta.“
51. Dana 9. oktobra 2020. godine, kao rezultat rešenja [GJA.br. 5/2020] njenog predsednika, Osnovni sud u Mitrovici je poslao predmet [C.br. 256/2018] svom ogranku u Vučitrnu na razmatranje i odlučivanje.
52. Dana 22. decembra 2020. godine, Osnovni sud u Mitrovici je održao glavno ročište, koja je odložena zbog odsustva prvotuzženog, Ministarstva infrastrukture, koje je prethodno najavilo neučestvovanje na ovoj sednici.
53. Dana 16. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici informacije o toku predmeta [C.br. 256/2018], pošto prema njegovim rečima, od prihvatanja rešenja [GJA.br. 5 2020] od 8. oktobra 2020. godine, nisu dobili nikakve informacije o ovom parničnom predmetu.
54. Dana 25. februara 2021. godine, Osnovni sud u Mitrovici je obavestio podnosioca zahteva da je predmet [C.br. 256/2018] poslat na odlučivanje njegovom ogranku u Vučitrnu.
55. Dana 18. marta 2021. godine, Osnovni sud u Mitrovici je po službenoj dužnosti imenovao veštaka H.M., za ocenu štete pričinjene podnosiocu zahteva i za utvrđivanje tržišne cene nepokretnosti, kao i tačan obračun iznosa naknade.
56. Dana 29. marta 2021. godine, veštak H.M je podneo pismeni izveštaj Osnovnom sudu u Mitrovici.
57. Dana 13. aprila 2021. godine, podnosilac zahteva je u Osnovnom sudu u Mitrovici ponovo podneo zahtev da bude obavešten o toku predmeta [C.br. 256/2018].
58. Isti zahtev podnosilac zahteva je ponovio 9. i 25. avgusta, kao i 29. oktobra 2021. godine.
59. Dana 11. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo peti zahtev [KI183/21] Ustavnom sudu, kojim je tražio ocenu odugovlačenja postupka u vezi sa parničnim predmetom [C.br. 256/2018], koji je u toku tretiranja od strane Osnovnog suda u Mitrovici, sa navodom da su njegovim činjenjem i nečinjenjem povređena njegova prava zagarantovana članovima: 21, 22, 24, 31. i 46. Ustava. Podnosilac zahteva je u svom zahtevu naglasio da do 11. oktobra 2021. godine od Osnovnog suda u Mitrovici nije dobio nikakvu informaciju u vezi sa parničnim predmetom [C.br. 256/2018]. Sud je 30. marta 2022. godine, nakon analize tužbenih navoda i spisa predmeta, utvrdio da se trajanje postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, ogranak u Srbici i trajanje postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, ogranak u Vučitrnu, u vezi sa razmatranjem parničnog predmeta [C br. 256/2018] podnosioca zahteva, ne može smatrati nerazumnim. Shodno tome, Sud je peti zahtev podnosioca zahteva KI183/21 proglasio neprihvatljivim zbog „očiglednog ili evidentnog nedostatka povreda“ Ustavom zagarantovanih prava.

Sažetak činjenica iz sadašnjeg slučaja KI67/23

60. Dana 28. aprila 2021. godine, Osnovni sud u Mitrovici je doneo presudu [C.br. 502/2020], kojom je: (i) obavezao tuženo Ministarstvo infrastrukture da tužiocima na ime stvarne eksproprijacije nepokretnosti, odnosno katastarske parcele P-72015036-000358-1, koja se nalazi na mestu zvanom „Žižić“, sa kulturom njiva pete (5) klase KO Kraljica, za ekspropriisanu površinu od 1.032 m², isplati iznos od 11.352 evra, za preostali deo nepokretnosti na levoj strani puta u pravcu Vučitrn-Poljance, površinu od 1.288 m² koja je izgubila vrednost za 15%, da isplati iznos od 2.123,20 evra i za površinu od 947 m² koja se nalazi sa desne strane pravca istog puta za izgublenu vrednost od 30%, da isplati iznos od 3.125,10 evra, u ukupnom iznosu od 16.602 evra; (ii) Za izgublenu dobit od 2006. do 2020. godine, za svaku godinu iznos od 90 evra godišnje, u ukupnom iznosu od 1.260 evra, u ukupnom iznosu od 17.862 evra; (iii) odbio je kao neosnovan tužbeni zahtev u iznosu od 1.162.480 evra, iz razloga što je traženi iznos previsok; kao i (iv) odbio je kao neosnovan tužbeni zahtev protiv tužene opštine Srbica u odsustvu pasivnog legitimiteta u ovoj pravno-građanskoj stvari.
61. Dana 26. maja 2021. godine, podnosilac zahteva je ponovo uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu [C.br. 502/2020] Osnovnog suda u Mitrovici, od 28. aprila 2021. godine zbog pogrešnih obračuna u pogledu naknade štete i druga pitanja u vezi sa njegovim tužbenim zahtevom.
62. Dana 14. jula 2021. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici informaciju da li je njegova žalba, podneta 26. maja 2022. godine, prosleđena Apelacionom sudu.
63. Dana 10. decembra 2021. godine, podnosilac zahteva je ponovio svoj zahtev od 14. jula 2021. godine.
64. Dana 17. februara 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [AC.br. 4319/2021] (i) usvojio žalbu podnosioca zahteva i poništio presudu [C.br. 502/2020] Osnovnog suda u Mitrovici, od 28. aprila 2021. godine, vraćajući predmet na ponovno odlučivanje pri ovim poslednjim.
65. Dana 17. februara 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je zatražio kompletiranje dokaza, adekvatnim veštačenjem. Za ovo pitanje, ovaj Sud je imenovao nezavisnog veštaka geodezije (B.G.), da izvrši identifikaciju katastarskih parcela P-358-1 i P-354-0 i da utvrdi tačnu površinu koja je uzeta od tužioca u slučaju izgradnje puta.
66. Dana 6. aprila 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici da: „... se pridržava zakonskih procedura i odredbi i da predmet tretira u skladu sa zakonom i na način kako je Sud postupao u drugim predmetima, sa sličnom predmetnom materijom.“
67. Dana 11. aprila 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo podnesak Osnovnom sudu u Mitrovici, kojim je tražio utvrđivanje visine tržišne cene nepokretnosti i odobrenje ukupnog iznosa, kako je predložio na sednici za razmatranje.
68. Dana 4. maja 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici ponovno razmatranje osamnaest (18) podnetih zahteva, koji se odnose na: (i) naknadu nematerijalne štete, (ii) gubitak prava na prodaju, davanje u zakup i stavljanje pod hipoteku imovine, (iii) naknadu za gubitak useva, (iv) izgublenu dobit od 2006. do 2022. godine, (v) troškove postupka, (vi) utvrđivanje tržišne cene prema pravilnicima opštine za utvrđivanje poreza na imovinu, (vii) tačnu procenu ekspropriisane površine parcela i (viii) veštačenje veštaka H.M.

69. Dana 5. maja 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je na osnovu preporuka Apelacionog suda i predloga podnosioca zahteva, održao ročište sa ciljem da u potpunosti potvrdi činjenično stanje, kroz iznošenje dokaza sa adekvatnim veštačenjem.
70. Dana 6. maja 2022. godine, podnosilac zahteva je od Osnovnog suda u Mitrovici zatražio ispravku zapisnika sa ročišta od 5. maja 2022. godine, koji je, kako navodi, potpisao bez čitanja.
71. Dana 11. maja 2022. godine, podnosilac zahteva se ponovo obratio Osnovnom sudu u Mitrovici, podsećajući na sve podneske podnete od 2011. do 6. maja 2022. godine, ukupno četrdeset i osam (48) različitih podnesaka.
72. Dana 22. maja 2022. godine, podnosilac zahteva je ponovio svoj zahtev od 6. maja 2022. godine, kojim je tražio ispravku zapisnika sa ročišta održanog 5. maja 2022. godine.
73. Dana 26. maja 2022. godine, po nalogu Osnovnog suda u Mitrovici, izvršen je uviđaj na mestu nepokretnosti od strane veštaka geodezije.
74. Dana 31. maja 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio ispravku zapisnika od 26. maja 2022. godine, sa obrazloženjem da je tužbeni zahtev bio (i) vraćanje nepokretnosti i nadoknada štete, dok se kasnije radilo samo o (ii) nadoknadi ekspropisane nepokretnosti, i nikako o nadoknadi imovine koja nije ekspropisana.
75. Dana 1. juna 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je prihvatio izveštaj veštaka geodezije. U ovom izveštaju je, između ostalog, navedeno: „S obzirom da ranije u Direkciji za geodeziju, katastar i imovinu nije bilo ažuriranih planova sa granicama i koordinatama (graničnim tačkama) koji potvrđuju površine i poklapaju se sa podacima navedenim u potvrdi o vlasništvu, koji se nalaze u spisima predmeta, Sudu ne mogu da pruže tražene podatke pošto parcele nemaju kopije plana i koordinate graničnih tačaka overene od nadležnih organa, Katastarske kancelarije u Srbici ili Katastarske agencije Kosova. Na terenu sam uspeo da izvršim delimičnu identifikaciju, pošto je parcela P-00381-1 nastala od matične parcele P-00381-0, i ima granicu verifikovanu samo sa tri strane, gde se na istoku graniči sa parcelom P-357-0, na severu sa parcelama P-359-0 i P-360-0, na zapadu sa putem P-887-0, dok joj nedostaje unutrašnja granica na južnom delu, što čini nemoguće izmeriti površinu koja je uzeta ili oštećena u slučaju izgradnje regionalnog puta Vučitrn-Poljance. Što se tiče parcele P-00354-0 u slučaju identifikacije trenutnih podataka koje poseduje Katastarska kancelarija u Srbici predstavljenih na skici 2 tokom identifikacije, postoji neusklađenost između katastarske situacije i stvarnog stanja na terenu kako kod grafičkog pozicioniranja tako i neusklađenosti površine 3.535 m², dok se u grafičkoj površini nalazi površina od 2.525 m².
76. Dana 6. juna 2022. godine, izveštaj veštaka je dostavljen podnosiocu zahteva i tuženoj.
77. Dana 4. jula 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici da nastavi sa razmatranjem predmeta [C.br. 84/2022], i prekidanje odlaganja, od 2011. godine.
78. Dana 11. jula 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Osnovnom sudu u Mitrovici, kojim je tražio sprovođenje Zakona o eksproprijaciji iz 1978. godine, izmenjenog i dopunjenog 1986. godine, kao i obračun tržišne cene prema pravilniku opštine Srbica za utvrđivanje poreza na nepokretnost, i obračun štete po prethodnim veštačenjima.

79. Dana 8. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je predložio Osnovnom sudu u Mitrovici da isti imenovani veštak geodezije izvrši veštačenje u skladu sa zakonom ili da imenuje drugog veštaka.
80. Dana 23. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je ponovo podneo zahtev Osnovnom sudu u Mitrovici, da bude obavešten o toku predmeta [C.br. 84/2022].
81. Dana 4. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu predsedniku Osnovnog suda u Mitrovici protiv sudije u predmetu H.A, navodeći odugovlačenje predmeta [C.br. 84/2022].
82. Dana 7. septembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem [C.br. 84/2022] utvrdio da postoje smetnje koje onemogućavaju davanje mišljenja i nalaza o površini nepokretnosti koja je oduzeta od tužilaca u ove dve parcele u slučaju izgradnje puta Poljance – Vučitrn, jer su po mišljenju veštaka tužioci dužni da prvo utvrde granice ovih parcela sa ostalim parcelama koje su omeđene. Predmetni sud je dalje naglasio da utvrđivanje granica moraju izvršiti tužioci u upravnom postupku, shodno stavu 1. člana 18. Zakona br. 04/L-013 o katastru, koji kaže: „*Vlasnici dve susedne parcele mogu zatražiti određivanje granica . Određivanje granica se može izvršiti i na zahtev vlasnika, kada ima interes da utvrdi tačnu lokaciju katastarske granice*“. Na kraju, Osnovni sud u Mitrovici je naglasio da je u skladu sa članom 142. i stavom 1. člana 387. ZPP-a, odlučeno kao u izreci, te da na osnovu stava 2. člana 387. ZPP-a, protiv istog nije dozvoljena žalba. U izreci ovog rešenja se navodi: „*Obavezuju se tužioci E.K, A.K i M.K da u roku od 30 dana od datume dobijanja ovog rešenja utvrde granice katastarskih parcela P-358-1 i P-354-0 koje se nalaze u KO Kraljica, na mestu zvanom „Žižić“, sa poljoprivrednom kulturom njiva, sa susednim imanjima, tako da se granice upišu u (Integrirani zemljišni sistem na Kosovu) u knjigama za upis nepokretne imovine u Direkciji za katastar i imovinu u Srbici*“.
83. Dana 9. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je ponovio svoj zahtev od 23. avgusta 2022. godine da bude obavešten o toku predmeta [C.br. 84/2022].
84. Dana 26. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici da bude pozvan na ročište da se izjasni u vezi sa veštačenjem veštaka geodezije.
85. Dana 30. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je prema zahtevu Osnovnog suda u Mitrovici od 7. septembra 2022. godine dostavio spis u kojem je pojasnio da su parcele P-72015036-00358-1 i P-72015036-00354-0 upisane u katastarske knjige i da se potvrde o vlasništvu nalaze u spisima predmeta. Dok, u vezi sa obezbeđivanjem kopije katastarskog plana, podnosilac zahteva je istakao da ažuriranje katastarskih mapa nije u njegovoj nadležnosti, već je to nadležnost nadležnih organa.
86. Dana 30. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio produženje roka za kompletiranje dokumentacije, po zahtevu Osnovnog suda u Mitrovici, od 7. septembra 2022. godine.
87. Dana 6. oktobra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu sudiji slučaja H.A., Osnovnog suda u Mitrovici.
88. Dana 7. oktobra 2022. godine, veštak geodezije B.G. je podneo sačinjen izveštaj Osnovnom sudu u Mitrovici. Nakon merenja na terenu, B.G. je utvrdio da je parcela P-358-1 odvojena od parcele P-354-0, ali ne postoji unutrašnja granica koja bi trebalo da definiše površinu od 32,67 m², te da se stvarno stanje na terenu ne poklapa sa katastarskim podacima po katastarskom planu.

89. Dana 11. oktobra 2022. godine, predsednik OSM se obratio subjektu istrage, odnosno sudiji H. A, da se pismeno izjasni u vezi sa žalbom podnosioca zahteva.
90. Dana 25. oktobra 2022. godine, sudija H.A. je izjavio da je parnični predmet [C.br. 84/2022], za naknadu zemljišta vraćen na ponovno odlučivanje rešenjem Ac.br. 4319/2021, od 17. februara, 2022. godine i da je po ovom pitanju zakazana sednica.
91. Dana 26. oktobra 2022. godine, predsednik Osnovnog suda u Mitrovici je zatražio od podnosioca zahteva da dopuni žalbu, pošto je žalba imala nedostatke i nejasnoće u pogledu činjeničnih i pravnih aspekata koji bi trebalo da budu sadržani u žalbi.
92. Dana 27. oktobra 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio od Osnovnog suda u Mitrovici da bude pozvan na ročište koje je zakazano za 1. novembar 2022. godine.
93. Dana 1. novembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je, nakon saslušanja stranaka, doneo rešenje [C.br. 84/2022], kojim je po službenoj dužnosti imenovao veštaka agronomije. Izreka rešenja je sadržala nalog, kao u nastavku: „*Veštak za agro-ekonomiju A.Ç iz Prištine je dužan da pripremi pismeno mišljenje i nalaz za procenu nepokretnosti na katastarskoj parceli 358-1, u skladu sa geodetskim veštačenjem veštaka geodetske struke B.G., kao i štete-izgubljene dobiti pričinjene tužiocima u slučaju izgradnje puta Poljance-Vučitrn 2003-2004.godine na njihovoj imovini - gorepomenutoj navedenoj katastarskoj parceli u katastarskoj oblasti Kraljica.*“
94. Dana 2. novembra 2022. godine, podnosilac zahteva je ponovio svoj zahtev od 4. maja 2022. godine, kojim je podneo osamnaest (18) različitih zahteva.
95. Dana 15. novembra 2022. godine, veštak agronomije A.Ç dostavio je Osnovnom sudu u Mitrovici izveštaj veštačenja u vezi sa procenom nepokretnosti i izgubljene dobiti.
96. Dana 21. novembra 2022. godine, podnosilac zahteva je osporio veštačenje veštaka A.Ç.
97. Dana 21. novembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem [AD-GJTHM br. 12/2022] odlučio sledeće: „*Odbija se disciplinska žalba od 6. oktobra 2022. godine zavedena pod brojem GJTM.br. 12/2022, koju je podnela stranka E.K, (podnosilac zahteva), protiv sudije H.A, sudije Osnovnog suda u Mitrovici-Ogranak u Srbici, kao neosnovana.*“ U delu obrazloženja rešenja se ističe da je sudija H.A sačinio sažetak predmeta, koji za cilj ima pitanje naknade nepokretnosti, prema broju predmeta [C.br. 84/2022], podsećajući da je Apelacioni sud je rešenjem [A.C.br. 4319/21] od 17. februara 2022. godine vratio predmet [C.br. 84/2022] ovom sudu na ponovno odlučivanje, za šta je zakazano ročište 5. maja 2022. godine.
98. Dana 23. novembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici – Ogranak u Srbici, rešenjem [C.br. 84/2022]: *(i) smatra povučenom tužbu tužilaca, protiv tuženih u pravnom pitanju za naknadu nepokretne imovine uzete bez eksproprijacije; (ii) obavezuje tužioce da u roku od 7. dana od dana prijema ovog rešenja, pod pretnjom izvršenja, plate veštaka agro-ekonomije A.Ç, na ime troškova za sastavljanje veštačenja, u iznosu od 150 evra.* U delu obrazloženja rešenja, nadležni sud svoje odlučivanje obrazlaže na osnovu stava 3. člana 423. Zakona o parničnom postupku (ZPP), u kojem se navodi: „*ukoliko tužilac ne dolazi na glavnom pretresu i ako je uredno pozvan smatra se da je povukao tužbu*“ i ističući da su se stekli zakonski uslovi prema navedenoj odredbi, jer je zastupnik tužilaca bio redovno pozivan da učestvuje na sednici od 23. novembra 2022. godine, međutim, isti nije opravdao izostanak i nije upozorio na nemogućnost učešća tužilaca na ovoj sednici.

99. Sud nema saznanja o tome da li je podnosilac zahteva ostvario pravo na žalbu pri Apelacionom sudu protiv ovog rešenja C.br. 84/2022.

Navodi podnosioca zahteva

100. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu organi javne vlasti povredili osnovna prava i slobode zagarrantovana članovima: 3. i 24. [Jednakost pred zakonom], 21. [Opšta načela], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 33. [Načelo Legaliteta i Proporcionalnosti u Krivičnim Postupcima], 46. [Zaštita imovine], 54. [Sudska Zaštita prava] i 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava.

I. Navodi o povredi odredaba člana 31. Ustava, u vezi sa stavom 1 člana 6. EKLJP-a

i. Navodi u pogledu „odugovlačenja postupka“

101. Podnosilac zahteva naglašava da se njegov slučaj odugovlači po redovnim sudovima godinama i da traži svoja imovinska prava, za imovinu koju je koristila Vlada Republike Kosovo u godinama 2003-2004-2006, sada već 19. godina. U tom kontekstu, podnosilac zahteva ističe da nije bilo potrebno imenovati toliki broj veštaka geodezije i agronomije, koji su samo odugovlačili sudski proces, za koji slučaj tvrdi da je učestvovao na 30 do 40 sednica, tokom 12 godina. Što se tiče njegovog ponašanja i ponašanja ostalih tužilaca, podnosilac zahteva ističe da oni svojim ponašanjem nisu doprineli odugovlačenju postupaka niti donošenju sudskih odluka, jer je njihovo ponašanje bilo potpuno etičko i zakonito, dodajući da su isti samo koristili svoje pravo na pravno sredstvo kako bi ostvarili svoja zakonom i Ustavom zagarrantovana prava. U ovom kontekstu, podnosilac zahteva se poziva na predmet ESLJP-a [McFarlane protiv Irske](#), br. 31333/06. Na osnovu člana 6. EKLJP, člana 7. Zakona br. 06/L-054, podnosilac zahteva navodi da „*čak i laik može da zaključi da postoji odugovlačenje postupka*“.

ii. Navodi u pogledu „načina izvođenja dokaza“

102. Podnosilac zahteva, između ostalog, osporava veštačenje veštaka B.G., tvrdnjom da je ono samo po sebi kontradiktorno, jer „...nije izvršena podela između dela uzetog za izgradnju puta po projektu i dela pokrivenog zemljištem. [...] Sada su napravljena neka poboljšanja u obeležavanju delova parcele koji su ranije nosili oznake S1, S1, S1, a sada su to S1, S2 i S3, što se može razumeti da je deo za naknadu po veštačenju S2=1149.00 m². [...] „Ja sam na sednici od 01. novembra 2022. godine mislio da će cela parcela biti nadoknađena pošto je bila cela obeležena S1.“ Tvrdeći na kraju: „Iz iznetog se može zaključiti da se može zaključiti da ne stoji zaključak da se treba nadoknaditi samo S2=1149,00 m², već i površinu S3=851,00 m², jer je pristup na korišćenje tog dela onemogućen“. Na kraju, podnosilac zahteva ističe da ukoliko veštak odustane od nalaza zabeleženog u zapisniku od 26. maja 2022. godine, onda ovo predstavlja prevaru. Podnosilac zahteva tvrdi da je veštačenje koje je izvršio isti urađeno na nestručan način i bez ijednog dokaza, dodajući da je: „Cena koju je veštak odredio bila je znatno niža u odnosu na cene koje sam ponudio sudu kao osnov za to, kao i dokaze za cene izvršenih nadoknada na teritoriji opštine Srbica i opština regiona Mitrovice [...]“.
103. Podnosilac zahteva smatra da tržišnu cenu treba uzeti iz pravilnika opštine Srbica, što sudovi nisu poštovali. Povodom nalaza veštaka agronomije A.Ç, podnosilac zahteva tvrdi da tržišna cena nikako ne može biti kako je ista utvrđena od istog. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da je Osnovni sud u Mitrovici prvobitno tražio da se imovina, koja prvobitno nije bila na njegovo ime već na ime njegovih roditelja, prvo njegovog oca a zatim majke, bude upisana na njegovo ime i na njegovu braću, putem vanparničnih postupka

(nasleđivanja), te da je ovaj proces okončan 27. aprila 2018. godine i da je od tog datuma prošlo više od četiri (4) godine, da isti ne mogu da koriste svoju imovinu i ostvare naknadu za gubitak imovine.

104. U vezi sa rešenjem [C.br. 84/2022] Osnovnog suda u Mitrovici, od 23. novembra 2022. godine kojim je njegov tužbeni zahtev i tužbeni zahtev sutužilaca smatran povučenim, podnosilac zahteva navodi da: „Tužilac ne učestvuje na sednicama na kojima se ne poštuju zakonske procedure i ne poštuje dostojanstvo tužioca“, nazivajući predmetno rešenje nezakonitim. On se, između ostalog, žali i na način utvrđivanja zakonske kamate, za šta se poziva na odredbe Zakona br. 03/L-139 o određivanju kamate i nadoknade, dodajući da kamata za isplatu naknade, nagrada za ekspropriisanu nepokretnost je zakonska kamata koja se ne može menjati i ima vrednost od sedam odsto (7%) prema Zakonu br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretnosti i Zakonu br. 04/L-077 o obligacionim odnosima, te da čak ni vreme toka kamate ne može biti izmenjeno od strane suda, suprotno zakonskim odredbama koje ga utvrđuju. Podnosilac zahteva u ovom kontekstu pominje članove: 170. (Kad dospeva obaveza naknade), 173. (Realna šteta i izmakla korist), 378. (Pojam), 382. (Zatezna kamata) ZOO-a, dok se u vezi sa odredbama, isti ZENI pominje stavove 1 i 1.5 člana 4. (Zakonita javna svrha; neophodnost; nediskriminacija; organ za eksproprijaciju), 5. (Pripremljene radnje), stavovi 6.1, 6.1.(1) 6.1.(2) 6.3 člana 6. (Naknada štete koja je nastala zbog pripremljenih radnji), stav 1 i 4 kao i stav 4.1 člana 7. (Pokretanje i prestanak postupka eksproprijacije), stav 8.3 člana 8. (Zahtev za eksproprijaciju), 9. (Rok za dostavljanje komentara i javna rasprava), stav 10.1.3 člana 10. (Preliminarna odluka o zakonitosti predložene eksproprijacije), stav 9, 11.9.2, 11.11 člana 11. (Konačna odluka o eksproprijaciji), stav 2 člana 15. (Osnovna pravila koja uređuju utvrđivanje iznosa naknade), stav 2.1 i 2.2 člana 16. (Isplata naknade), stav 14.2.1 kao i 14.2.2 člana 35. (Tužbe za osporavanje preliminarne odluke o zakonitosti predložene eksproprijacije), 40. (Postupci koji su u toku), 44. (Tumačenje). U vezi sa članom 9 (Rok za dostavljanje komentara i javna rasprava) gore pomenutog ZE, podnosilac zahteva je u spisima predmeta tvrdio da „uopšte nije sprovedeno“.

ii. Navodi u pogledu „pristupa pravdi“

105. U vezi sa ovim navodom, podnosilac zahteva ističe da je podnosio brojne zahteve za ispravku grešaka od strane sudova, a nijedan od ovih zahteva nije razmotren. Pozivajući se na svoja prava, podnosilac zahteva navodi: „U evropskom pravu o ljudskim pravima, pojam pristupa – pristupa pravdi, određen je članovima 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP-a) i članom 47. Povelje osnovnih prava EU-a. Ovi članovi garantuju pravo na pravično suđenje i efikasno pravno sredstvo, kako ga tumače Evropski sud za ljudska prava (ESLJP) ili Sud pravde Evropske unije (SPUE).“ U vezi s tim, dodajući dalje: „Međutim, ova prava su takođe predviđena međunarodnim instrumentima kao što su član 2, stav 3 i član 14. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (ICCPR) Ujedinjenih nacija i članovi 8 i 10. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (UDLJP) UN-a“.

II. Navodi o povredi članova 3. i 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava

106. U vezi sa povredom prava na jednakost pred zakonom, podnosilac zahteva ističe da Osnovni sud u Mitrovici nije poštovao stav 2 člana 3., kao ni član 24. Ustava, obrazlažući da nema predmeta u Osnovnom sudu u Mitrovici da kao predmet ima eksproprijaciju koji je toliko odugovlačen kao njegov slučaj, od oko jedanaest (11) godina.

III. Navodi u vezi povrede člana 46. [Zaštita imovine] Ustava, u vezi sa članom 1 Protokola br. 1. EKLJP-a

107. Povodom navoda o povredi člana 46. Ustava, podnosilac zahteva navodi da je „pravo svojine zagwarantovano“ i da je u njegovom slučaju flagrantno povređen stav 3 ovog člana kojim je propisano da „*niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine*“ i da je eksproprijacija, bez primene zakonskih procedura, u suprotnosti sa Zakonom o eksproprijaciji SAPK-a i Zakonom br. 03/L-139 o eksproprijaciji, i da po njemu ovo predstavlja arbitrarno mešanje u imovinu tužilaca.
108. Podnosilac zahteva dalje naglašava da je pravo svojine zagwarantovano i da je preterano biti lišen na 20 godina od prava zagwarantovanog Ustavom, pozivajući se na stav 11 člana 11. (Konačna odluka o eksproprijaciji) Zakona o eksproprijaciji, koji utvrđuje: „*Ako Organ za Eksproprijaciju propusti da formalno donese Konačnu Odluku unutar Vremena za Donošenje Konačne Odluke na način koji je utvrđen u skladu sa stavovima 1. i 2. ovog zakona, smatraće se, prema ovom zakonu, da je Konačna Odluka odbila u celosti njegov zahtev. Ovo odbijanje stupa na snagu prvog Radnog Dana koji sledi odmah nakon zadnjeg dana Vremena za Donošenje Konačne Odluke. Podnosilac Zahteva može da ospori pomenutu Konačnu Odluku u skladu s važećim odredbama Zakona o Upravnom Postupku kao što je predviđeno u članu 39. ovog zakona*“. ... „*smatra se da je eksproprijacija u potpunosti poništena, i ovom odredbom kao i ostalim, znači da je eksproprijacija faktička, proizvoljna i nezakonita, u suprotnosti sa zakonima Republike Kosovo, Ustavom, EKLJP-om i drugim međunarodnim konvencijama*.“
109. Podnosilac dalje ističe da stav 2 člana 44. (Tumačenje) Zakona o eksproprijaciji predviđa da se odredbe ovog zakona moraju tumačiti i sprovoditi u skladu sa EKLJP-om, uključujući i njene protokole. Dakle, prema njegovim rečima, Ministarstvo infrastrukture je prilikom eksproprijacije postupilo suprotno članu 1. Protokola br. 1, kao i članu 6.1 EKLJP-a. Iz tih razloga, nesprovođenje procedura predviđenih Zakonom o eksproprijaciji SAPK-a kao i Zakonom o eksproprijaciji Republike Kosovo. U ovom kontekstu, podnosilac zahteva se poziva na slučajeve ESLJP-a, *Mazurek protiv Francuske*, i *Merger i Cross protiv Francuske*, ističući da je pravo naslednika da uzmu njihovo nasleđe zaštićeno članom 1 Protokola br. 1 EKLJP-a, kada je to jasno utvrđeno domaćim zakonom.
110. Podnosilac zahteva je, u vezi imovinske naknade, naglasio da: „*Kada je u pitanju uzimanje zemljišta od strane ranijih vlasnika, bez propisnog postupka i bez odluke nadležnog organa, a prethodni vlasnik nije adekvatno nadoknađen, uprkos činjenici da zakon ne poznaje pojam faktičke eksproprijacije, ovaj drugi uvek postoji kada je reč o uzimanju ili ograničavanju imovinskih prava pojedinaca od strane države koja to čini u javnom interesu, ali bez redovnog postupka i donošenja zvanične odluke o tome, bez plaćanja naknade. Pravo na naknadu štete u ovim slučajevima se ne predviđa. (ESLJP)... Gubitak svake mogućnosti posedovanja sopstvene imovine, kao i nemogućnost da se takvo stanje popravi, dovodi do ozbiljnih posledica da se ova situacija smatra DE FACTO eksproprijacijom na način da nije u skladu sa mirnim uživanjem imovine. Ovakva situacija predstavlja povredu prava iz člana 1. Protokola br. 1.*“
111. U prilog svojim tvrdnjama, podnosilac zahteva se pozvao na slučajeve ESLJP-a, kao u nastavku: *Papamichalopoulos protiv Grčke*, *Bistrović protiv Hrvatske*, *Sporrongu protiv Švedske*, *James protiv UK*, *Kocak protiv Turske*, kao i slučaj *Guiso-Gallisay protiv Italije*, gde je ESLJP odlučio o materijalnoj i nematerijalnoj nadoknadi, prouzrokovanoj neposedovanjem zemlje.
112. Na kraju, podnosilac navodi: „*Na osnovu svega navedenog, tražim od Ustavnog suda Kosova da razmotri moj zahtev i donese presudu na osnovu činjenica i dokaza*

priloženih uz ovaj zahtev. Ovo je četvrti put (gde ne tvrdim da se odluči samo zbog tog razloga), ali je takođe 11. godina (skoro 12. godina koja počinje 17. avgusta 2011. godine). Za to vreme sam iskusio sporove u sudovima Kosova. Za nadoknadu samovoljno uzurpirane - eksproprijirane imovine bez sprovođenja zakonskih procedura – stvarna eksproprijacija koja se dogodila 2003-2004 i njen završetak 2006. godine.“ Dodajući na kraju: „Šta je ovo – ako nije kršenje ljudskih prava?“

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 24.

[Jednakost pred zakonom]

„1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovoditi samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.“

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

Član 32.

[Pravo na pravno sredstvo]

„Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/ njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.“

Član 33.

[Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima]

„[...]

4. Kazne se određuju na osnovu zakona koji je bio na snazi u vrijeme kada je djelo počinjeno, izuzev onih slučajeva kada je kasnije primjenjeni zakon povoljniji po izvršioca krivičnog djela.“

Član 46.

[Zaštita imovine]

„[...]

3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprijira.

[...]“

Član 54.

[Sudska Zaštita Prava]

„Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom ili zakonom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.“

Član 55.

[Ograničenje prava i osnovnih sloboda]

„1. Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se jedino mogu ograničiti zakonom.

2. Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se mogu ograničiti samo do onih mjera koje su neizbježne, kako bi se u otvorenom i demokratskom društvu ispunio cilj, radi kojeg je dozvoljeno ograničenje.

3. Ograničenja garantovanih prava i osnovnih sloboda garantovanih ovim Ustavom, se ne mogu sprovesti u druge svrhe, osim onih zbog kojih su određena.

4. U slučaju ograničavanja ljudskih prava i sloboda i sprovođenja istih, sve institucije javne vlasti, a posebno sudovi, su dužni da se posvete suštini prava koje se ograničava, značaju cilja ograničenja, prirodi ograničenja, odnosu ograničenja sa ciljem koji se želi postići, kao i razmatranju mogućnosti realizovanja tog cilja sa što blažim ograničenjima.

5. Ograničenje prava i sloboda garantovanih ovim Ustavom, na nijedan način ne sme da ospori suštinu garantovanih prava.“

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

[...]

Zakon br. 03/L-139 O EKSPROPRIJACIJI NEPOKRETNE IMOVINE

Član 4.

Zakonita javna svrha; neophodnost; nediskriminacija; organ za eksproprijaciju

„1. Organ za eksproprijaciju je ovlašćen da izvrši eksproprijaciju nepokretne imovine samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

1.5. organ za eksproprijaciju ispunio je sve primeljive odredbe ovog zakona.“

Član 6.

Naknada štete koja je nastala zbog pripremnih radnji

„1. Bilo koje lice koji je vlasnik ili držalac imovine nepokretne imovine koja je predmet pripremnih radnji imaće pravo na naknadu:

1.1. zbog gubitka prava korišćenja ili uživanja imovine ili bilo kojeg njegovog dela prilikom obavljanja ovih pripremnih radnji, i

1.2. bilo koju drugu štetu koja je naneta imovini ili Licu kao rezultat takvih pripremnih radnji.

[...]

3. Naknada koja se traži prema stavu 1. ovog člana biće posebna od bilo koje naknade za eksproprijaciju ako imovina postaje predmet odluke o eksproprijaciji.
[...]"

Član 7.

Pokretanje i prestanak postupka eksproprijacije

„[...]"

4. Postupak eksproprijacije, ili jedan njegov dotični deo, će prestati ili će biti okončan ako: 4.1. su svojinska prava nad eksproprijisanom imovinom zakonito registrovana u ime opštine (ako je eksproprijacija obavljena od dotičnog opštinskog organa za eksproprijaciju) ili Republike Kosovo (ako je Vlada organ za eksproprijaciju) nakon obavljanja postupka i isplate naknade koja se zahteva prema ovom zakonu;

[...]"

Član 8.

Zahtev za eksproprijaciju

„[...]"

3. Zahtevu za eksproprijaciju treba da se priloži dokumentacija koja pruža zadovoljavajuće dokaze da postoje dovoljno finansijskih sredstva koja su ili koje će biti na raspolaganju za pravovremenu isplatu naknade koja se razumno procenjuje da će biti neophodna u slučaju ako se zahtev odobri.

[...]"

Član 9.

Rok za dostavljanje komentara i javna rasprava

„1. Počevši od na dana kada su ispunjeni uslovi za objavljivanje koji su propisani u stavu 8. člana 8. Ovog zakona, utvrđuje se jedan vremenski rok od trideset (30) kalendarskih dana u kojem zainteresovana lica imaju pravo da podnesu organu za eksproprijaciju pismene komentare u vezi sa traženom eksproprijacijom.

2. Odmah nakon isteka pomenutog vremenskog roka za podnošenje pismenih primedbi, utvrđuju se petnaest (15) kalendarskih dana u kojem organ za eksproprijaciju je dužan da održi jednu javnu raspravu u vezi sa traženom eksproprijacijom u svakoj opštini u kojoj se nalazi dotična imovina. Bilo koje lice koji je javni zvaničnik opštine u kojoj se održava ova javna rasprava, ili vlasnik ili držalac imovine koja se nalazi unutar opštine u kojoj se održava rasprava, ili zakoniti zastupnik ili predstavnik ovog lica ima pravo da prisustvuje ovoj raspravi. Svakom dotičnom licu će se pružiti razumna mogućnost da usmeno podnosi svoje/njene primedbe u vezi sa traženom eksproprijacijom.

3. Predstavnik organa za eksproprijaciju može, u bilo koje vreme, da zatraži od lica koji želi da prisustvuje, ili koji već prisustvuje ovoj raspravi da pruži razumne pismene dokaze koji pokazuju da je on/ona jedan javni zvaničnik opštine u kojoj se održava rasprava, ili da je jedan vlasnik ili držalac dotične imovine koja se nalazi unutar opštine gde se održava rasprava, ili da je zakoniti zastupnik ili predstavnik ovog javnog zvaničnika, vlasnika ili držaoca imovine. Lice koje odbije da pruži tražene dokaze kada se to zahteva od zastupnika organa za eksproprijaciju može, na osnovu slobodne procene ovog zastupnika;

3.1. da se zabrani ulazak na raspravi ili može biti udaljen sa rasprave, ili

3.2. se istom može dozvoliti da prisustvuje raspravi jedino u svojstvu samo posmatrača.

4. Lice koji dokazuje da on/ona ispunjava zahteve iz stava 2. ovog člana treba da se pruži prilika da iznosi svoje mišljenje u vezi sa traženom eksproprijacijom. Zastupnik Organa za Eksproprijaciju koji vodi raspravu može da ograniči vreme koje svako dotično Lice ima za iznošenje svojih stavova ako - i to do obima - uspostavljanje ovog ograničenja je neophodno da bi se osiguralo svakom dotičnom prisutnom Licu da

iznosi svoje mišljenje, međutim, ni u kom slučaju vreme ne sme da bude manje od pet (5) minuta.

5. Viši izabrani zvaničnik organa za eksproprijaciju dužan je da prisustvuje, i biće odgovoran da vodi svaku dotičnu javnu raspravu. Ovaj službenik će takođe biti odgovoran da osigura:

5.1. da će se voditi zapisnik sa svake ovakve rasprave i, ako je to moguće, da se sačini videosnimak, i

5.2. da se odredi jedan razuman broj uniformisanih službenika Kosovske policijske službe koji će pružati sigurnosne usluge za vreme rasprave. Advokat organa za eksproprijaciju i advokat podnosioca zahteva, ako organ za eksproprijaciju ne deluju na svoju samoinicijativno, takođe su dužni da prisustvuju javnoj raspravi. Ostali predstavnici ovih institucija mogu takođe da budu prisutni.“

Član 10.

Preliminarna odluka o zakonitosti predložene eksproprijacije

„1. U roku od trideset (30) dana nakon što su zadovoljeni zahtevi iz člana 9. ovog zakona, organ za eksproprijaciju razmatraće pisane primedbe i stavove koji su izneti na raspravi(ama), i:

1.1. doneće pisanu odluku, u daljem tekstu „preliminarna odluku“, u kojoj će organ za eksproprijaciju utvrditi - i do koje mere - da tražena eksproprijacija ispunjava uslove koji su utvrđeni u podstavovima 1.1. do 1.4. člana 4. ovog zakona; 1.2. uključice u dotičnoj preliminarnoj odluci jednu napomenu u kojoj će izvestiti podnosioca zahteva i bilo koje lice koji je vlasnik ili držalac pomenute imovine koja je pogođena ovom odlukom o njihovom pravu da mogu podneti jednu tužbu pred nadležnim sudom u kojem će osporiti ovu odluku, ili bilo koji njen deo, prema članu 35 ovog zakona, u roku od trideset (30) dana kao što je određeno u ovom članu; i

1.3. uključice napomenu da ova preliminarna odluka stupa na snagu na dan kada ista bude objavljena u skladu sa zahtevima stava 4. člana 10. i člana 43. ovog zakona. [...].“

Član 11.

Konačna odluka o eksproprijacija

„[...]

9. Lica koji su vlasnici ili koji poseduju dotičnu imovinu neće biti dužni da napuste ili predaju dotičnu imovinu do trideset (30) kalendarskih dana od datuma u kojem je izvršena naknada koja je navedena u Konačnoj Odluci u skladu sa Članom 16. ovog zakona.

[...]

11. Ako Organ za Eksproprijaciju propusti da formalno donese Konačnu Odluku unutar Vremena za Donošenje Konačne Odluke na način koji je utvrđen u skladu sa stavovima 1. i 2. ovog zakona, smatraće se, prema ovom zakonu, da je Konačna Odluka odbila u celosti njegov zahtev. Ovo odbijanje stupa na snagu prvog Radnog Dana koji sledi odmah nakon zadnjeg dana Vremena za Donošenje Konačne Odluke. Podnosilac Zahteva može da ospori pomenutu Konačnu Odluku u skladu s važećim odredbama Zakona o Upravnom Postupku kao što je predviđeno u članu 39. ovog zakona.“

Član 15.

Osnovna pravila koja uređuju utvrdjivanje iznosa naknade

„1. Naknada će biti isplaćena na osnovu tržišne vrednosti imovine, koja će biti utvrđena u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu stava 6. ovog člana.

2. Naknada uključuje bilo koju dokazivu neposrednu štetu koja je prouzrokovana eksproprijisano licu kao posledica eksproprijacije plus vrednost od nepokretne

imovine koja je eksproprijisana, uključujući - ako je primenjivo - njegove pomoćne delove i plodove.

[...]"

Član 16.

Isplata Naknade

„[...]"

2. Organ za Eksproprijaciju izvršiće isplatu, ili će zatražiti od Podnosioca Zahteva ili očekivanog Korisnika - ako postoji - da plati, iznos naknade koja je navedena u Konačnoj Odluci, pogođenim Vlasnicima i Držiocima Imovine. Naknada koja se zahteva na osnovu Konačne Odluke će biti:

2.1. iznos koji je uspostavljen u dotičnoj odluci o proceni plus;

2.2. kamata na tom iznosu koja je sakupljena počev od stupanja na snagu Konačne Odluke pa sve do datuma isplate. Ova kamata će biti obračunata po stopi od sedam odsto (7%) godišnje.

[...]"

Član 35.

Tužbe za osporavanje preliminarne odluke o zakonitosti predložene eksproprijacije

„[...]"

12. Ako se usvoji žalba žalioaca, apelacioni sud će: 12.1. ako Organ za Eksproprijaciju još nije doneo Konačnu Odluku u vezi sa dotičnom imovinom i/ili pravima (ili bilo koji deo toga), doneti presudu u kojoj će naložiti Organu za Eksproprijaciju da izmeni Preliminarnu Odluku i da izuzme bilo koju imovinu ili prava koja u to vreme nisu bila predmet Konačne Odluke, ako žalbeni sud utvrdi da eksproprijacija dotične imovine i/ili prava bi bila u suprotnosti sa jednim ili više uslova koji su navedeni u stavu 1 člana 4. ovog zakona; i / ili

12.2. ako je Organ za Eksproprijaciju doneo Konačnu Odluku u vezi sa dotičnom imovinom i/ili pravima (ili bilo koji deo toga), doneti presudu u kojoj će naložiti Organu za Eksproprijaciju da plati žalioocu:

12.2.1. naknadu za eksproprijaciju i nadoknadi štetu koja se zahteva na osnovu drugih odredaba ovog zakona, ako ona već nije bila isplaćena; i

12.2.2. dodatni iznos koji je jednak sa dvostrukim (2) iznosom naknade za eksproprijaciju koja se traži prema ovom zakonu za bilo koju imovinu i/ili prava za koju žalbeni sud utvrdi da su eksproprijisana u suprotnosti sa stavom 1. člana 4. ovog zakona.

[...]"

Član 40.

Postupci koji su u toku

„Postupci eksproprijacije koji je pokrenuti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se prema odredbama zakona koji je bio na snazi na dan kada je dotični postupak pokrenut. Ako od dana stupanja na snagu ovog zakona, naknada za eksproprijisanu imovinu i/ili prava na osnovu jednog postupka o eksproprijaciji koji je pokrenut unutar jednog prethodnog vremenskog roka od tri (3) godine nije još isplaćena, iznos naknade utvrdiće se u skladu sa ovim zakonom.“

Član 44.

Tumačenje

„1. Odredbe ovog zakona tumačiće se i primeniće se na način i u skladu sa Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (uključujući i Protokole) kao što je pomenuta Konvencija tumačena i primenjena od strane Evropskog suda za ljudska prava.

2. Ovaj zakon se neće primenjivati na Zakon o Agenciji za privatizaciju Kosova ili bilo koje radnje koje su preduzete od Agencije za privatizaciju Kosova u skladu sa svojim

mandatom prema tom zakonu. Ovaj zakon se neće tumačiti ili primeniti kao smanjenje ili ograničavanje bilo kojeg vida eksproprijacije ili uticaja ovog zakona, i zakonitosti javnog cilja koji opravdava ovaj vid ili uticaj, koji je naveden u uvodnom delu/preambuli ovog zakona, ovime je potvrđena.“

ZAKON BR. 04/L-077 O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

Član 170.

„Kad dospeva obaveza naknade Obaveza naknade štete smatra se dospelom od trenutka nastanka štete.“

Član 173.

Realna šteta i izmakla korist

„1. Oštećenik ima pravo kako na naknadu obične štete, tako i na naknadu izmakle koristi.

2. Visina naknade štete određuje se prema cenama u vreme donošenja sudske odluke, izuzev slučaja kad zakon previda drugačije.

3. Pri oceni visine izmakle koristi uzima se u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje sprečeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

4. Kad je stvar uništena ili oštećena krivičnim delom učinjenim sa umišljajem, sud može odrediti visinu naknada prema vrednosti koju je stvar imala za oštećenika.“

Član 378.

Pojam

„Osim glavnog duga (glavnice), dužnik isto tako ima za obavezu i kamatu, ako je ista određena zakonom ili u slučaju da je poverilac i dužnik tako ugovore.“

Član 382.

Zatezna kamata

„1. Dužnik koji zadocni u ispunjavanju novčanih obaveza duguje, osim glavnice, i zateznu kamatu.

2. Iznos zatezne kamate je osam procenta (8%) godišnje, osim ako nije drugačije određeno posebnim zakonom.“

Prihvatljivost zahteva

113. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i predviđeni Poslovníkom.

114. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

Član 113

[Jurisdikcija i Ovlašćene Strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

[...]

115. Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, tražene članovima 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
(Individualni zahtevi)

„1 Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [....].“

116. U pogledu ispunjenosti navedenih kriterijuma, Sud prvobitno ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice koje u suštini osporava odugovlačenje postupka u vezi sa suđenjem u predmetu [C.br. 84/2022] u Osnovnom sudu u Mitrovici.
117. U okviru svojih navoda o odlučivanju o predmetu u razumnom roku od strane Osnovnog suda u Mitrovici, zagarantovanog u stavu 2 člana 311. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u vezi sa stavom 1 člana 6. EKLJP-a, podnosilac zahteva pokreće navode i o povredi prava zagarantovanih članovima 3 i 24. [Jednakost pred zakonom], članom 21. [Opšta načela] članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], članom 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima], članom 46. [Zaštita imovine], članom 54. [Sudska zaštita prava], članom 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava, kao i stavom 1 člana 6., članom 13. i članom 1. Protokola br. 1. EKLJP-a.
118. U vezi sa ovim poslednjim navodima, Sud u ovoj fazi ne može da odlučuje sve dok redovni sudovi još nisu odlučili o osnovanosti tužbenog zahteva pravosnažnom odlukom. U tom kontekstu, Sud smatra da su navodi podnosioca zahteva za povredu članova 3, 24, 31. (u vezi sa pristupom pravdi i izvođenjem dokaza), 32, 46, 54. i 55. Ustava i članova 13. i 1. Protokola br. 1 EKLJP-a preuranjeni.
119. U kontekstu ustavnih i pravnih kriterijuma za (i) iscrpljivanje pravnih sredstva, utvrđenih stavom 7 člana 113. Ustava i stavom 2 člana 47. Zakona, Sud podseća da suđenje u slučaju [C.br. 84/2022] još uvek nije okončano pravosnažnom odlukom redovnih sudova, tako da u ovoj fazi ne može da tretira druge navode za povredu prava zagarantovanih Ustavom i EKLJP-om. Stoga, Sud na osnovu svoje sudske prakse ističe da, ako se postupci trenutno sprovode pred redovnim sudovima, onda se zahtevi podnosioca pred Ustavnim sudom smatraju preuranjenim (vidi, u ovom kontekstu, slučaj Suda [KI09/19](#), podnosilac zahteva: *Leutrim Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. februara 2019. godine, stav 41; [KI23/10](#), podnosilac zahteva: *Jovica Gadžić*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. septembra 2013. godine, stav 47; i [KI102/16](#),

podnosilac zahteva: *Shefqet Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 2. marta 2017. godine, stav 39, i slučaj [KI49/22](#), podnosilac zahteva: *Zejnel Ninaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. avgusta 2023. godine, stav 64).

120. Sud naglašava da ništa ne sprečava podnosioca zahteva da ubuduće, ponovo podnese ustavni zahtev u zakonskom roku od 4. (četiri) meseca od dana kada je primio poslednju odluku od redovnih sudova. Ovom odlukom je Sud utvrdio da je za sada zahtev podnosioca preuranjen, jer važeći zakoni propisuju delotvorna pravna sredstva putem kojih podnosilac zahteva može da traži zaštitu svojih zakonskih i ustavnih prava, u vezi sa navedenim tvrdnjama.
121. U pogledu tužbenog zahteva za odugovlačenje postupka, odnosno odlučivanja o slučaju u razumnom roku, garantovanom stavom 2 člana 31. Ustava, u vezi sa stavom 1 člana 6. EKLJP-a, Sud ocenjuje da zahtev podnosioca zahteva, precizira navodnu povredu od strane javnih organa, kao što se zahteva članom 48. Zakona. Po pitanju blagovremenosti zahteva, Sud, imajući u vidu prirodu navoda, odnosno odugovlačenje postupka pred redovnim sudskim instancama, ističe da je u ovim okolnostima kriterijum utvrđen članom 49. Zakona, odnosno kriterijum za podnošenje zahteva, u roku od četiri (4) meseca.
122. U nastavku, Sud će takođe oceniti da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijum utvrđen u podpravilu 2 pravila 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika o radu, koji utvrđuje sledeće:

Pravilo 34.
(Kriterijum o prihvatljivosti)

[...]

2 Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.

[...]

123. Na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovanim“ u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Ove poslednje, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji su kategorisani kao zahtevi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji su kategorizovani sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava“; (iii) „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi, kada je ispunjen jedan od sledeća dva podkriterijuma: a) kada podnosilac zahteva jednostavno citira jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene, osim ako se na osnovu činjenica i okolnosti slučaja jasno pojavljuje povreda Ustava i EKLJP-a (vidi slučaj ESLJP-a [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi takođe [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac zahteva ne iznese ili odbije da iznese materijalne dokaze, kojima bi potkrepio svoje navode (ovo se posebno odnosi na odluke sudova ili drugih unutrašnjih organa), osim slučajeva kada postoje vanredne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, kada uprava zatvora odbije da dostavi Sudu dokumenta iz dosijea dotičnog zatvorenika) ili ako sam Sud ne odluči drugačije (vidi slučaj Suda KI166/20, podnosilac zahteva *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti, od 5. januara 2021. godine, stav 43.), i na kraju, (iv) „zbujujući i nejasni“ navodi (vidi slučajeve ESLJP-a, [Kemmache protiv Francuske](#), br. 17621/91, kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, kategorija (iii)). Štaviše, praksu ESLJP-a je usvojio i Sud (vidi slučajeve [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje od 20. januara 2021.

godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje od 24. juna 2020. godine; i [KI21/21](#), podnosilac zahteva, *Asllan Meka*, rešenje od 28. aprila 2021. godine).

124. Sud će u nastavku tretirati navod podnosioca zahteva o povredi prava za odlučivanje u razumnom roku, na osnovu opštih načela utvrđenih praksom EKLJP-a, na osnovu kojih su ovaj Sud i redovni sudovi, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezni za sledeće: „*Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.*“
125. Sud primećuje da se u vezi sa odugovlačenjem postupka u Osnovnom sudu u Mitrovici, podnosilac zahteva i ranije žalio Ustavnom sudu, prvim zahtevom [KI109/17](#), četvrtim zahtevom [KI104/20](#) i petim zahtevom [KI183/21](#), nakon kojih ocena Sud nije utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku, iz razloga navedenih u sažetku činjenica. Sud primećuje da od 13. aprila 2021. godine, odnosno od dana podnošenja petog zahteva KI183/21, do 30. marta 2022. godine, kada je Sud odlučio o zahtevu, podnosilac zahteva nije dostavio dalje informacije u vezi sa tokom postupaka pred redovnim sudovima. Stoga, ovaj vremenski period će Sud upotpuniti na osnovu spisa predmeta koji su priloženi trenutnom zahtevu KI67/23.
126. Prema tome, na osnovu činjenice da je Sud tretirao pitanje odugovlačenja postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, u navedenim slučajevima, u konkretnom slučaju će akcenat staviti na ocenu odugovlačenja postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, na osnovu činjenica koje nisu uključene u petom zahtevu KI183/21 i koje nisu bile predmet ustavne ocene od strane Ustavnog suda.
127. Da bi ocenio osnovanost tvrdnji podnosioca zahteva o povredama ustavnih prava i sloboda u vezi sa suđenjem slučajeva u razumnom roku, Sud uzima u obzir načela i kriterijume utvrđene kroz praksu ESLJP, a afirmisane i kroz praksu Suda. Shodno tome, tokom razmatranja navoda podnosioca zahteva, Sud će uzeti u obzir: (i) potvrdu trajanja postupka u celini od strane nadležnih organa; (ii) relevantna načela u vezi sa trajanjem postupaka; i (iii) obrazloživost trajanja postupka u Osnovnom sudu u Mitrovici.

(i) *Period koji će se uzeti u obzir*

128. Sud je, pozivajući se na sudsku praksu ESLJP-a i njegovu praksu, ocenio da računanje vremenskog rastezanja postupka počinje onog trenutka kada nadležni sud pokrene postupak na zahtev stranaka za odlučivanje o navodnom pravu ili legitimnom interesu (vidi slučajeve ESLJP-a, *Erkner i Hofauer protiv Austrije*, br. 9616/81, presuda od 23. aprila 1987. godine, stav 64; *Poiss protiv Austrije*, br. 9816/82, presuda od 23. aprila 1987. godine, stav 50). Ovaj proces se smatra završenim donošenjem pravosnažne sudske odluke nadležne sudske instance (vidi, slučaj Suda *Eckle protiv Savezne Republike Nemačke*, citiran iznad, stav 74, i slučaj [KI177/19](#), podnosilac zahteva NNT „*Sokoli*“, presuda od 16. aprila 2019. godine, stav 98).
129. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva 7. jula 2015. godine, u okviru parničnog postupka podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu u Mitrovici, Ogranak u Srbici, za proveru granice nepokretne imovine i oslobađanje uzurpirane imovine od strane tužene, koji je tužbeni zahtev kod ovog suda je registrovan pod brojem [C.br. 204/2015]. Parnični postupak je prekinut rešenjem [C.br. 204/2015], Osnovnog suda u Mitrovici - Ogranak u Srbici, od 27. aprila 2017. godine, sa obrazloženjem da su pored podnosioca zahteva u ovom parničnom postupku bili takođe i drugi naslednici koji su imali direktan interes za rešavanje predmeta. Ova činjenica je potvrđena u vanparničnom postupku rešenjem [Ct.br. 33/2018] Osnovnog suda u Mitrovici - Ogranak u Srbici, od 17. maja 2018. godine. Nakon završetka postupka

zaostavštine, Osnovni sud u Mitrovici - Ogranak u Srbici je ponovo započeo parnični postupak i registrovao je predmet pod novim rednim brojem [C.br. 256/2018].

130. Sud podseća da je podnosilac zahteva podneo Sudu peti zahtev KI183/21, sa navodima za odugovlačenje postupka, zbog neresavanja predmeta (C.br. 256/18) od strane Osnovnog suda u Mitrovici. Ovaj zahtev je podnet Sudu 13. aprila 2021. godine, za koji je Sud odlučio 30. marta 2022. godine, i utvrdio da je tužbeni navod podnosioca zahteva za odugovlačenje postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, po ustavnom osnovu, očigledno neosnovan.
131. Vraćajući se na okolnosti sadašnjeg zahteva, Sud primećuje da su nakon podnošenja petog zahteva KI183/21, dana 13. aprila 2021. godine, do dana odlučivanja o zahtevu, odnosno do 30. marta 2022. godine u Osnovnom sudu u Mitrovici, preduzete više procesnih radnji, kao i mnoge druge radnje od strane samog podnosioca zahteva koje će Sud razraditi i oceniti u kontekstu ovog zahteva.
132. Na osnovu svojih nalaza, u slučaju KI183/21, za potrebe određivanja vremenskog perioda u vezi sa aktuelnim zahtevom, Sud će uzeti u obzir parnični postupak koji je ponovo započeo 2018. godine u Osnovnom sudu u Mitrovici, uključujući ogranke Srbica i Vučitrn, do datuma kada je Osnovni sud u Mitrovici konačno odlučio o tužbenom zahtevu podnosioca zahteva rešenjem [C.br. 84/2022], od 23. novembra 2022. godine, kojom je smatrao da je tužbeni zahtev podnosioca zahteva i njegovih satušilaca povučen.
133. Sud pre svega ističe da se obrazloživost trajanja postupka treba oceniti u svetlu okolnosti slučaja, uzimajući u obzir kriterijume, koji se odnose na: (a) složenost slučaja; (b) ponašanje stranaka u postupku; (c) ponašanje nadležnog suda ili drugih javnih organa; i (d) važnost onoga što je u pitanju za podnosioca zahteva u sporu (vidi slučajeve ESLJP-a *Mikulić protiv Hrvatske*, br. 5376/99, presuda od 7. februara 2002. godine, stav 38; *Comingersoll S.A. protiv Portugalije*, br. 35382/97, presuda od 6. aprila 2000. godine; *Frydlander protiv Francuske*, br. 30979/96, presuda od 27. juna 2000. godine, stav 43; *Sürmeli protiv Nemačke*, br. 75529/01, presuda od 8. juna 2006. godine, stav 128; *Grkokatolička parohija Lupeni i drugi protiv Rumunije*, br. 78943/11, presuda od 29. novembra 2006. godine, stav 143; *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije*, br. 41720/13, presuda od 25. juna 2019. godine, stav 209). Vidi takođe i slučajeve: *KI07/15*, podnosilac zahteva *Shefki Zogiani*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2016. godine, stavovi 53-62; *KI23/16*, podnosilac zahteva *Qazim Bytyqi i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. maja 2017. godine, stav 58; *KI18/18*, podnosilac zahteva *Isuf Musliu*, citiran iznad, rešenje od 11. juna 2018. godine, stav 43; *KI13/19*, podnosilac zahteva *Fevzi Hajdari*, rešenje od 10. juna 2019. godine, citiran iznad, stavovi 65-72; *KI177/19*, citiran iznad, stavovi 96-106, *KI104/20*, podnosilac zahteva *Ejup Koci*, rešenje od 22. marta 2021. godine, stav 46; *KI135/20*, podnosilac zahteva *Hava Behxheti*, stavovi 39-54 i slučaj *KI183/21*, podnosilac zahteva *Ejup Koci*, rešenje od 30. marta 2022. godine, stavovi 80).

(iii) Analiza obrazloživosti trajanja postupka

134. Kako je gore elaborirano, kako bi utvrdio da li je trajanje postupka bilo razumno, Sud mora uzeti za osnov: (a) složenost slučaja; (b) ponašanje podnosioca zahteva; (c) ponašanje relevantnih pravosudnih organa; i (d) važnost onoga što je u pitanju za podnosioca zahteva u sporu.

a) Složenost slučaja

135. U konkretnom slučaju, Sud u početku neće ponoviti procesne radnje koje su preduzeli podnosilac zahteva i Osnovni sud u Mitrovici, koje su bile predmet tretiranja u slučaju

[KI183/21](#), već će analizirati naknadne radnje od 13. aprila 2021. godine do 23. novembra 2022. godine, kada je Osnovni sud u Mitrovici odlučio o tužbenom zahtevu podnosioca zahteva.

136. Što se tiče složenosti slučaja, Sud se poziva na praksu ESLJP-a i praksi Suda, kojima je istaknuto da se složenost slučaja može odnositi na činjenična i pravna pitanja, ali i na učešće više strana u postupku ili na određeni broj dokaza koji se treba tretirati pred redovnim sudovima (vidi, slično slučajeve ESLJP-a, [Katte Klitsche de la Grange protiv Italije](#), br. 12539/86, presuda 19. septembra 1994. godine, stav 55; [Humen protiv Poljske](#), br. 26614/95, presuda od 15. oktobra 1999. godine, stav 63; vidi slučajeve Suda, [KI18/18](#), podnosilac zahteva *Isuf Musliu*, citiran iznad, stav 45; i [KI104/20](#), citiran iznad, stav 48 i [KI183/21](#), citiran iznad, stav 83).
137. Sud, na osnovu činjenice da se tužbeni zahtev podnosioca odnosio na naknadu dve katastarske parcele, potvrdu uzurpacije dela nepokretnosti od strane tuženog, podseća da se rešavanje ovakvih slučajeva u principu razmatra kroz kompleksan proces, koji kao prvo, odražava potrebu da se saslušaju stranke, da se izađe na teren (mesto događaja), da se adekvatnim veštačenjem proceni nastala šteta, utvrdi bonitet zemljišta, a zatim da se utvrdi cena zemljišta, takođe sa relevantnim veštačenjem, samo po sebi čini slučaj veoma složenim. Stoga, uzimajući u obzir sve navedene faktore, Sud smatra da je slučaj podnosioca zahteva dovoljno složen.

b) Ponašanje podnosioca zahteva

138. Sud ponavlja da podnosioci zahteva u principu imaju pravo da prate sve proceduralne korake koji su dostupni zakonima na snazi. Međutim, oni takođe trebaju da imaju na umu posledice u slučaju da korišćena pravna sredstva mogu uticati na vreme razmatranja njihovog slučaja. Ponašanje podnosioca zahteva (stranaka) predstavlja objektivnu činjenicu koja se ne može pripisati sudovima i koja se mora uzeti u obzir pri utvrđivanju da li su postupci nastavljeni duže od razumnog roka, zagarantovanog stavom 2 člana 31. Ustava i stavom 1 člana 6. EKLJP-a (vidi slučajeve ESLJP-a, [McFarlane protiv Irske](#), br. 31333/06, presuda od 10. septembra 2010. godine, stav 148; [Eckle protiv Nemačke](#), br. 8130/78, presuda od 15. jula 1982. godine, stav 82; vidi takođe slučaj Suda [KI07/15](#), citiran iznad, stav 55).
139. Prema sudskoj praksi ESLJP-a, neki primeri ponašanja podnosioca zahteva koji mogu doprineti odugovlačenju postupka su: (i) Nedostatak spremnosti/ volje stranaka u podnošenju podnesaka može doprineti usporavanju postupka (vidi slučaj ESLJP-a, [Vernillo protiv Francuske](#), br. 11889/85, presuda od 20. februara 1991. godine, stav 34); (ii) Česta promena pravnog zastupnika (videti slučaj [König protiv Nemačke](#), br. 6232/73, presuda od 28. juna 1978. godine, stav 103); (iii) Zahtevi ili propusti koji utiču na razvoj postupka (vidi slučaj [Acquaviva protiv Francuske](#), br. 19248/91, presuda od 21. novembra 1995. godine, stav 61), ili nedostatak pažnje u praćenju proceduralnih koraka (videti slučaj [Keaney protiv Irske](#), br. 72060/17, presuda od 30. aprila 2020. godine, stav 95); (iv) Pogrešno pokretanje postupka pred nenadležnim sudom (vidi slučaj [Beaumartin protiv Francuske](#), br. 15287/89, presuda od 24. novembra 1994. godine, stav 33); i (v) štetno ponašanje dokazano brojnim podnescima i drugim tvrdnjama (videti slučaj [Pereira da Silva protiv Portugala](#), br. 77050/11, presuda od 22. mart 2016. godine, stavovi 76-79).
140. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je podnosilac zahteva bio veoma aktivan sa uzastopnim zahtevima za ubrzanje i informacije u vezi sa statusom njegovog predmeta [C.br. 256/2018], koje je podnosio u periodu od 4. juna 2018. do 23. novembra 2018. godine. Odvajajući postupke koji su se vodili posle 13. aprila 2021. godine pred javnim vlastima, Sud primećuje da je podnosilac zahteva doneo dvadeset

tri (23) različite procesne radnje u svom predmetu, iznoseći tri (3) žalbe, četiri (4) zahteva za tok predmeta [C.br. 84/2021], osam (8) različitih podnesaka u vezi sa proverom činjenica, primenom zakona i veštačenjem veštaka, dva (2) zahteva za ubrzanje postupka, tri (3) zahteva za učešće na ročištima i tri (3) zahteva za ispravku zapisnika.

141. Što se tiče procesnih radnji koje je podnosilac zahteva preduzeo, Sud se poziva na praksu ESLJP, gde je ovaj potonji pojasnio da se od podnosioca zahteva traži da bude oprezan u preduzimanju proceduralnih koraka i da se suzdrži od upotrebe taktike odlaganja razmatranja svog predmeta (vidi slučaj ESLJP-a, [Union Alimentaria Sanders S.A. protiv Španije](#), br. 77050/11, presuda od 7. jula 1989. godine, stav 35).
142. U nastavku i na osnovu navedenih radnji podnosioca zahteva od dana nastavka parničnog postupka 2018. godine, do dana donošenja odluke o tužbenom zahtevu Osnovnog suda u Mitrovici, 23. novembra 2022. godine, Sud smatra da su dvadeset i tri (23) procesne radnje preduzete od strane podnosioca zahteva jasno uticalo na odlučivanje Osnovnog suda u Mitrovici koji je preduzeo šesnaest (16) procesnih radnji u vezi sa podnescima podnosioca zahteva, pre nego što je odlučio o predmetnom pravnom pitanju. Štaviše, Sud podseća da je podnosilac zahteva nedavno uredno pozvan da učestvuje na glavnoj raspravi. Međutim, isti je ignorisao poziv Osnovnog suda u Mitrovici, da učestvuje na glavnom ročištu, nakon čega je ovaj poslednji odlučio rešenjem od 23. novembra 2022. godine, smatrajući da je njegov tužbeni zahtev povučen (vidi paragraf 94. ovog rešenja).
143. S obzirom na navedeno, Sud nalazi da je ponašanje podnosioca zahteva jasno uticalo na odlaganje odlučivanja u Osnovnom sudu u Mitrovici, koji je u ispunjenju uslova za pravično i razumno suđenje, na zahtev samog podnosioca zahteva, preduzeo niz proceduralnih radnji, kao što je gore razrađeno i ova kašnjenja se kao takva ne mogu pripisati pomenutom sudu.

c) Ponašanje relevantnih pravosudnih organa

144. Što se tiče ponašanja vlasti, Sud primećuje principijelan stav ESLJP-a, koji kaže da stav 1 člana 6. EKLJP zahteva od država ugovornica da organizuju svoje pravne sisteme na takav način da nadležni organi ispunjavaju zahteve pomenutog člana, uključujući obavezu da se predmeti ispituju u razumnom roku (vidi slučajeve, *Luli i drugi protiv Albanije*, presuda od 1. aprila 2014. godine, stav 91; *Abdoella protiv Holandije*, br. 12728/87, presuda od 25. novembra 1992. godine, stav 24, *Mishgjoni protiv Albanije*, br. 18381/05, presuda od 7. decembra 2010. godine).
145. ESLJP je naglasio da se obrazloženje sudova zbog preopterećenosti nerešenim predmetima ne može uzeti u obzir (vidi slučaj ESLJP-a, *Cappello protiv Italije*, br. 12783/87, presuda od 24. januara 1992. godine stav 17). ESLJP je, međutim, naglasio da privremeno preopterećenje predmeta ne uključuje odgovornost država ugovornica, pod uslovom da one, uz neophodnu brzinu, preuzmu korektivne mere kako bi se suočile sa takvom posebnom situacijom (vidi predmete, *Buchholz protiv Nemačke*, br. 7759/77, presuda od 6. maja 1981. godine, *Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske*, br. 8737/79, presuda od 13. jula 1983. godine, stav 29). Nakon toga, ESLJP je precizirao sledeće: „Metode koje se mogu smatrati odgovarajućim i privremenim, uključuju izbor da se predmeti tretiraju prema određenom redosledu, ne samo na osnovu datuma kada su podneti, već i uzimajući u obzir stepen njihove hitnosti i važnosti i, posebno, u onome što je rizično za zainteresovane strane“ (vidi slučaj ESLJP-a, *Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske*, citirano gore, stav 29).

146. Sud je takođe, kroz svoju sudsku praksu, istakao da redovni sudovi moraju voditi računa o ustavnoj i zakonskoj obavezi da okončaju predmete u razumnom roku, kako ne bi došlo do zabune i neizvesnosti. Redovni sudovi ne mogu dozvoliti da se predmet beskonačno prenosi sa jedne sudske instance na drugu. U suprotnom bi poverenje javnosti u ceo pravni poredak bilo dovedeno u pitanje (vidi s tim u vezi prethodne slučajeve KI104/20 i KI183/21).
147. U sadašnjim okolnostima podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Osnovni sud u Mitrovici, nakon podnošenja zahteva KI183/21 u Ustavnom sudu doneo rešenje [C.br. 502/2020], kojom je: (i) obavezao tuženo Ministarstvo infrastrukture da tužiocima na ime stvarne eksproprijacije nepokretnosti, odnosno katastarske parcele P-72015036-000358-1, koja se nalazi na mestu zvanom „Žižić“, sa kulturom njiva pete (5) klase KO Kraljica, za ekspropriisanu površinu od 1.032 m², isplati iznos od 11.352 evra, za preostali deo nepokretnosti na levoj strani puta u pravcu Vučitrn-Poljance, površinu od 1.288 m² koja je izgubila vrednost za 15%, da isplati iznos od 2.123,20 evra i za površinu od 947 m² koja se nalazi sa desne strane pravca istog puta za izgubljenu vrednost od 30%, da isplati iznos od 3.125,10 evra, u ukupnom iznosu od 16.602 evra; (ii) Za izgubljenu dobit od 2006. do 2020. godine, za svaku godinu iznos od 90 evra godišnje, u ukupnom iznosu od 1.260 evra, u ukupnom iznosu od 17.862 evra; (iii) odbio je kao neosnovan tužbeni zahtev u iznosu od 1.162.480 evra, iz razloga što je traženi iznos previsok; kao i (iv) odbio je kao neosnovan tužbeni zahtev protiv tužene opštine Srbica u odsustvu pasivnog legitimiteta u ovoj pravno-građanskoj stvari.
148. Sud primećuje da podnosilac zahteva nije bio zadovoljan ovim rešenjem, te je kao rezultat toga podneo žalbu Apelacionom sudu, zbog čega je ovaj sud presudom [AC.br. 4319/2021] od 26. maja 2022. godine usvojio njegovu žalbu, poništivši presudu [C.br. 502/2020] Osnovnog suda u Mitrovici od 28. aprila 2021. godine i vratio predmet na ponovno odlučivanje. U februaru 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je, na osnovu nalaza Apelacionog suda, zatražio kompletiranje dokaza preko nezavisnog veštaka geodezije, koji bi izvršio verifikaciju parcela P-358-1 i P-354-0, kako bi se utvrdila tačna površina koja je oduzeta tužiocima u slučaju izgradnje puta. Po ovom pitanju, Osnovni sud u Mitrovici je održao ročište 5. maja 2022. godine, da bi 01. juna 2022. godine nastavio razmatranjem izveštaja veštaka geodezije dana 1. juna 2022. godine, koji je naveo da je imalo neusklađenosti između registrovanog katastarskog stanja i činjeničnog na terenu, kako u pogledu grafičkog pozicioniranja tako i površinskih nedoslednosti. Ovaj izveštaj je dostavljen strankama u sporu.
149. Sud dalje primećuje da je Osnovni sud u Mitrovici 7. septembra 2022. godine utvrdio da postoje smetnje koje onemogućavaju davanje mišljenja i nalaza o površini nepokretne imovine, koja je uzeta tužiocima sa dve parcele povodom izgradnje ulice Poljance - Vučitrn, jer prema mišljenju veštaka, tužioci nisu prvobitno odredili granice svojih parcela sa ostalim parcelama koje su bile omeđene. Podnosilac zahteva je 30. septembra 2022. godine odgovorio na zahtev Osnovnog suda u Mitrovici, ističući da su parcele P-72015036-00358-1 i P-72015036-00354-0 upisane u katastarske knjige, dok je u vezi sa kopijom katastarskog plana (mape), naglasio da nije njegova dužnost da ažurira katastarske mape, već nadležnih organa. Međutim, 30. septembra 2022. godine podnosilac zahteva je zatražio produženje roka za kompletiranje dokumentacije. U ovom slučaju, Osnovni sud u Mitrovici je imenovao novog veštaka za ispravnu identifikaciju katastarskih parcela. U međuvremenu, 6. oktobra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Osnovnom sudu u Mitrovici, protiv sudije u predmetu H.A., za koju je isti 26. oktobra 2022. godine tražio od podnosioca zahteva da žalbu jer je bila nejasna i manjkava. Veštak geodezije B.G. je 07. oktobra 2022. godine dostavio svoj izveštaj u kojem je utvrđeno da je parcela P-358-1 odvojena od parcele P-354-0, ali unutrašnja granica koja je trebalo da utvrdi površinu od 32,67 m² nije postojala, te da se realno stanje na terenu ne poklapa sa katastarskim podacima po katastarskom planu. Dana 27.

oktobra 2022. godine, podnosilac zahteva je zatražio saslušanje. Dana 1. novembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem [C.br. 84/2022] usvojio zahtev podnosioca zahteva za imenovanje veštaka agronomije, da izvrši procenu nepokretnosti, kao i obračun izmakle dobiti, po mišljenju stručnjaka geodezije B.G. Ovaj poslednji je 15. novembra 2022. godine podneo traženi izveštaj Osnovnom sudu u Mitrovici. Podnosilac zahteva je osporio nalaz veštaka od 21. novembra 2022. godine.

150. Neutvrđenog datuma, Sud primećuje da je Osnovni sud u Mitrovici propisno pozvao podnosioca zahteva na sudsku raspravu. U međuvremenu, 21. novembra 2022. godine, Osnovni sud u Mitrovici je rešenjem C.br. 84/2022 odbio žalbu podnosioca zahteva protiv sudije H.A. u predmetu. Konačno, Osnovni sud u Mitrovici je 23. novembra 2022. godine, odlukom C.br. 84/2022: (i) smatrao kao povučenu, tužbeni zahtev tužilaca protiv tuženih u parnici za naknadu štete nepokretnosti oduzete bez eksproprijacije; (ii) obavezao je tužioce da veštaku agronomije A.Č, na ime troškova za sastavljanje veštačenja isplate iznos od 150 evra u roku od 7 dana od dana prijema rešenja.
151. Sud, na osnovu gore navedenih dešavanja, ističe činjenicu da je od poslednjih radnji podnosioca zahteva [13. aprila 2021. godine] do donošenja odluke o tužbenom zahtevu [23. novembra 2022. godine] podnosioca zahteva, Osnovni sud u Mitrovici preduzeo ukupno šesnaest (16) procesnih radnji, u vremenskom roku od jedne (1) godine, šest (6) meseci i deset (10) dana, koje su se sve odnosile na konačno razmatranje njegovog zahteva.
152. U svetlu navedenog, Sud smatra da pitanje rešavanja predmeta od strane redovnih sudova u razumnom roku, zagaranovanom stavom 2 člana 31. Ustava, zahteva brže i adekvatnije postupanje i rešavanje sporova. Međutim, vraćajući se na okolnosti konkretnog slučaja i na osnovu aktiviranja OSM-a, u većini slučajeva na zahtev samog podnosioca zahteva, Sud je preduzeo trinaest (13) procesnih radnji, od 13. aprila 2021. do 23. novembra 2022. godine, period koji je bio predmet ocene za produženje od strane Suda.

(d) Važnost onoga što je u opasnosti za podnosioca zahteva u sporu

153. Što se tiče kriterijuma šta je rizično za podnosioca zahteva u sporu, Sud podseća na praksu ESLJP-a, koja pojašnjava da kategorija predmeta zahteva posebno ekspeditivno rešenje. Prema ovoj praksi, primeri koji zahtevaju posebnu pažnju i prioritetna rešenja su predmeti koji se odnose na građansko stanje i sposobnost, slučajevi starateljstva nad decom i odnosa roditelj-dete, sporovi iz radnog odnosa, slučajevi podnosilaca zahteva koji boluju od „neizlečivih bolesti” i imaju „smanjenje očekivanog životnog veka“, kao i slučajevi o pravu na obrazovanje (vidi slučajeve ESLJP-a, [Bock protiv Nemačke](#), presuda od 21. februara 1989. godine, stav 49; [Laino protiv Italije](#), presuda od 18. februara 1999. godine, stav 18, [Mikulić protiv Hrvatske](#), citiran iznad, stav 44; [Hokkanen protiv Finske](#), br. 19823/92, presuda od 23. septembra 1994. godine, stav 72; [Niederböster protiv Nemačke](#), br. 39547/98, presuda od 27 maja 2003. godine, stav 39, [Frydlender protiv Francuske](#), citiran iznad, stav 45, [Vocaturu protiv Italije](#), citiran iznad, stav 17; [X protiv Francuske](#), br.18020/91, presuda od 31. Marta 1992, stav 47; [i Oršuš i Drugi protiv Hrvatske](#), br. 15766/03, presuda od 16. marta 2010. godine, stav 109).
154. Sud podseća da se zahtev podnosioca zahteva odnosi na njegov tužbeni zahtev o eksproprijaciji od javnih organa, nadoknadu štete, potvrđivanje granica drugih parcela i potvrdu tužbenog navoda da li je deo njegove nepokretnosti uzurpirao tuženi. Kao što je gore navedeno, diskreciono pravo Osnovnog suda u Mitrovici je da proceni da li je tužbeni zahtev podnosioca zahteva od velike važnosti koja zahteva posebnu hitnost od strane ovog Suda. Ovaj sud je već odlučio o njegovom tužbenom zahtevu i tužbenom zahtevu satužilaca dana 23. novembra 2022. godine.

Zaključak

155. U zaključku, Sud nalazi da se trajanje postupka pred Osnovnim sudom u Mitrovici, u vezi sa razmatranjem spornog predmeta [C.br. 84/2022], podnosioca zahteva ne može smatrati nerazumnim. Shodno tome, u svetlu gore navedenih kriterijuma utvrđenih sudskom praksom ESLJP-a i afirmisanih kroz sopstvenu sudsku praksu Suda u pogledu prava na suđenje u razumnom roku, zagwarantovanog stavom 2 člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1 člana 6. EKLJP-a, Sud nalazi da je navod podnosioca zahteva u vezi sa odugovlačenjem postupka i nerešavanjem u razumnom roku predmeta [C. br. 84/2022], očigledno neosnovan navod po ustavnim osnovama zbog „očiglednog ili evidentnog nedostatka povrede“ i treba se proglasiti neprihvatljivim, u skladu sa stavom (2) pravila 34. Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavovima 1 i 7 člana 113. Ustava, u skladu sa članovima 20. i 47. Zakona, i podpravilu (2) pravila 34 kao i slovu (b) podpravila (1) pravila 48. Poslovnika o radu, na sednici održanoj 17. jula 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje strankama;
- III. DA OBJAVI, ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4 člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Erver Pec

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani